

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш мидости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Реданция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Літдого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Натісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 15 кр. від стрічки.

Хто компетентний?

З Відня пишуть нам:

Деякі політики маячать про перенесення національних питань до краєвих соймів, надіючись, що «на ґрунті» скорше і легше можна би поладнати національні спори. Тим політикам кладемо перед очі і під зрілу розвагу той шовінізм, який проявляє ся від кількох літ в істрийскім соймі, де Italianissimi не лише не допускають до розправ хорватского языка, але і зобиджують хорватских послів. Від минулого року заходив ся др. Кербер, а при нім і намісник Істриї, гр. Гоес, вплинути на соймового маршалка д-ра Кампителього в дусі примиреня. Сойм переносено з Каподістриї до Полі і назад, думано, що зміна воздуха успокоїть нерви Італіянців. Поза соймом навязувано переговори з почину центрального правительства, але доси не доведено до порозуміння хочби в найдрібніших квестиях. Минулого року не скликано істрийского сойму в надії, що час злагодить суперечности. Але і се не помогло. Ось тепер зібрав ся істрийский сойм в сезоні надзвичайнім, але хорватські послі не явили ся на першім засіданю, позаяк Італіянці показали ся непримиримими. І чи ж можна надіятися, що в краєвих соймах могло би прийти до справедливого вирівняня національних суперечностей?

Від двох літ старав ся др. Катрайн вирівняти національно політичний рахунок між тирольскими Німцями а тирольскими Італіянцями. А результат того стараня такий, що італіянські послі вправді рішили

закинути абстиненційну політику, але лише на те, щоби в інсбруцкім соймі розвести тактику обструкційну.

Сего року вийшли з сририйского сойму словінські послі. Сойм горицкий ледви зійшов ся сего року по торічній абстиненції словінських послів. Славянські послі на Шлеску протестують що року проти насиля німецкого. В чеськім соймі сецесіонували торік Німці, буковинський сойм переповнений що року рекримінаціями, а в моравскім соймі від чотирох літ мирить Чехів з Німцями перманентна угодова анкета без всякого позитивного результату. Чи ваш галицкий сойм поводить ся в національних справах лучше — осудить самі. В дрібніших річах він від часу до часу уступає, але за поладнанє національного питання польско-русского він доси не взяв ся.

Се факти, що наглядно показують, що національне питанє годі переносити з центрального парламенту до краєвих соймів. Якби так зроблено, то тоді національний антагонізм розгорів би і в сих законодавчих зборах і спинив би тут всяку роботу.

Недавно силкував ся якийсь політик в іденськім «Information» перевести доказ, що парламент центральний не має права рішати національне питанє в Австрії. Він вичислив з конституції австрійской ті всі точки, що належать до т. зв. спільних справ Долітавщини. А позаяк в сих мабуть чотирнадцяти точках найшов він визначні згадки про національне питанє, то і сказав собі, що рішенє національного питання належить до компетенції краєвих соймів (?). Політик сей забув однак, що одна з сих точок гласить: «Парламент має право вида-

вати закони в дусі основних державних законів». А чим-жеж є артикул XIX, як не одною з точок основних державних законів? А наколи так є, то національне законодавство таки належить не до компетенції соймів, а лише до компетенції центрального парламенту.

Такі теорії пускають деякі політики нарочно в обіг, щоби національну квестію ще більше замотати, а коли відтак хто з соймових послів вийде з національним питанєм в соймі, то ті самі політики кажуть тоді, що зрішенє національного питання лежить лише в компетенції правительства. А коли правительство пр. за гр. Баденього взяло ся дійсно до поладнаня бодай чесько-німецкого спору дорогою розпорядженя, то ті самі політики розводять відтак в парламенті обструкцію, а правительство обжаловують о нарушенє основних державних законів.

Скільки в такому поведеню перфідії, се яснє. А мимо того не бачимо по нині навіть у д-ра Кербера рішучого змаганя, вивести Австрію з того зачарованого круга і з сеї вічної путанини, вигідної для шовіністичних національних більшостей, але шкідної для цілости держави. Ті політики боять ся языкового закона для всіх коронних країв, неначе чорт сьвяченої води і они то напірають нині на др. Кербера, щоби він навіть октроював языковий закон для Чехії і Морави, отже, щоби нарушив конституцію — ніжби мав допустити до того, щоби національне питанє в дусі основних законів порішити остаточно в центральному парламенті принайменше в головнім нарисі для всіх коронних країв.

Наколи проте внутрішні відносини Австрії не можуть прийти до рівноваги, то

21

І. ГУЦКОВ.

УРИЄЛЬ АКОСТА.

трагедия в 5. актах.

Переклав з німецкого Лев Лопатинський.

(Далі).

Другий вихід.

Рабін Акіба, старик; его провадять два рабини. Ван Ембен із звитком пергаміну, Сантос, пізнійше Уриєль.

АКІБА.

засів на почетнім місци.

Приносите відкликанє, Ван Ембен?

ЕМБЕН.

Ось писанє, достойний Бен Акіба, На пергаміні.

АКІБА.

Пустить покутника

Тут перед суд закона божого. Сідайте наоколо, — вірте, все те Було вже.

САНТОС.

От надходить Уриєль.

АКІБА.

Те все було вже. Випочніть рабини! Ван Ембен-най запише розмову, Бо слово розвісь, як полова. Те все було вже: Вірте ми, рабини,

Епікурейці, всякі богохульці!.

А молодіж гадає, що се новість, Те все було вже. Вірте ми, рабини, В талмуді там стоить доволі того І все було вже те колиє на сьвітї.

Входить Уриєль зжовклий і знидлий.

Сідай Акіба! Там стоить — неправда-ж, Стоить столець, рабини? Що, не правда?

Сідай Акіба! Знаєш, що мені Девятьдесять минуло, в сім віці Недомагають ноги, осї, ні, ні!

Сідав.

САНТОС

до Акісти.

Жадалсьєте коротного речинця...

АКІБА.

Остав мені де Сантос — Бен Акіба Считає сам Акібу — все було вже! Бо видиш, хлопче, Уриєль Акіста, Два шляхи мали завсїгди невїрці, Коли наскучила ся їм зневїра: Однй покути шлях, короткий а тяжкий, А другий лекший та богато довший.

УРИЄЛЬ.

Коротко хочу; вбїйте тільки скоро, Най не надумую ся, як умерти!

АКІБА.

Чого снішиши ногами молодими, Що довго ще їти муть, нім сночнуть, Й стояти довго, заким вічно стануть.

Покута прецінь не для нас — для тебе.

Чого снішиши ся так з покутою?

Чи задля мене? — Не сніши ся сину, Хоть я і не побачу, Бог побачить.

УРИЄЛЬ.

Чи маю ще раз повторяти те.

Що й так за часто я вже вам казав?

АКІБА.

Нї, нї, я знаю, до покути й посту

І до талмуду не маєш віри —

Так завсїгди було, так завсїгди —

Тому питаю ся тебе Акіста:

Чи чувш в глибинї душі твоєї,

Що ти в сїй книжці Бога зобидив.

УРИЄЛЬ.

Такого Бога, що лиш для жидів Богом, я не признавав і часто Зобиджував — се є вже в протоколі.

САНТОС.

Двозначні, підступні і фальшиві всі Софізми, що ти ніби тут признав.

Ти докажи те, в що ти віруєш,

Ти докажи, чи маєш в серцю віру.

АКІБА.

Як доказати, Сантос? Розміркуй!

Не напірай на хорого, Де Сантос;

Як можна те, в що вірим — доказати!

Даруй, Де Сантос, часом сам говориш,

Як той епікуреєць! Доказати!

головна вина паде не на обструкцію, а на тих, що за кулісами інсценують причини до обструкції.

Борба за церков.

(Допись з Бразилії).

З иньшої кольонії в околиці Прудентополіс одержуємо ось який лист:

Високо Поважана Редакціє!

Слава Ісусу Христу. Доносимо вам вістку з далекої Бразилії, як ту нам тепер бідним Русинам діє ся. Ми покинули свою рідну землю, бо нас там дуже душили і ледви пари не видушили. Ми втікли в світ за очі і гадали, же нех буде біда, аби свобідніше відотхнути. А то не так стало ся, як гадало ся. Ми за штири роки, тамтого року перший раз почули Слово Боже, бо прибули до нас на три тижні отець Мисіон Мартинюк з кольонії Прудентополіс, котра від нас до сто п'ятьдесят миль. Того року ми сподіваєм ся знову незадовога повитати в себе отця Мисіона, бо зачуваємо, що вже їздять по Парані, по иньших кольоніях і вже їдуть тов років, що доходить до нашої кольонії. Но наша радість довго не тревала, а тепер настала руйнація на нашій кольонії і понижене нашого руского обряду та нас Русинів. Богато вже наших людей утратило надію на прибуте до нас нашого руского священика і богато людей наших вже проклинають свою годину нещасною і своїх лихих ворогів і кажуть, бодай в Бога прощення не мали і бодай ясности Божої не виділи наші вороги, що навіть помолити ся нам не дадуть і Слова Божого почути не дадуть. А всео тото наробив польський ксьондз Брониковский з Ріо Негра, котрий прибув до нас навмисно, щоби людей бурити.

Дня 22. цвітня (а 5. мая), в суботу, був прибув до нас, на нашу кольонію польський ксьондз Брониковский з Ріо Негра і збурих дуже нашу кольонію і понизив і збещестив дуже наш руский обряд публично перед зібраними людьми в каплиці на проповідниці на науці.

Ксьондз Брониковский з Ріо Негра мав першу науку в неділю, на котрій було богато людей, наших Русинів. Отож говорив науку о єдности католического обряду і говорив так, же ми всі єстєсьмо, — чи то Русин, чи Поляк, чи то Бразиліяни — то ми всі єстєсьмо католиками і любимо ся, бо я люблю вас усіх, чи то Поляків, так і Бразиліянів і також люблю і Русинів, бо то єсть наша віра у єдного Бога. Так говорив ксьондз Брониковский у неділю, а понижене нашого руского обряду стримав на другий день, на понеділок.

На другий день, в понеділок рано ксьондз Брониковский зачав на проповіді в грімкій го-

лос нас руский обряд обмовляти, збещестати і понижати, а польський обряд прикладати, похвалявати і підвисшати, а потому такими словами мав дальшу промову:

«Ви братя Поляки не дивіть ся Русинам в руки, іно ви тримайте ся купи, бо Русини ту не мають жадного права, ту Русинів ніхто не знає, то всео буде Польща, бо таке надав розпорядженє Рим і наказав Русинів не знати, ані руского обряду. А ту, на вашій кольонії дуже Русини розширили ся і дуже вершать над вами, братя Поляки, а ви так дивитесь їм в руки! Тото правда, що Русинів на нашій кольонії єсть 600 фамілій, а вас Поляків іно 60 фамілій. Але ви знаєте, що вас 60 Поляків маєте венкшу вартість і венци значеня як 600 Русинів, бо за вами стоїть сам Папа Римский, польський кардинал, що заступає Папу Римского і всі єпискупи і всі старші. Русини ту хочуть свою Церков будувати і хотять, аби євого ксьондза мали, а то всео на дармо, бо їм Церкви ту не вольно будувати і не побудують, ксьондза євого не дістануть, бо Папа Римский наказав ту пускати руских ксьондзів, іно ту буде ксьондз польський, так і они будуть вже належати до польского священика і будуть всі Поляками, бо такий єсть тепер наказ від самого Папи Римского і я тепер буду писав до Єпископа Куритибского, аби на тоту кольонію надав зараз польского ксьондза, а Русини ту нічого не дістануть. Надармо їх труди, они будуть Поляками, бо такий прийшов тепер наказ від самого Папи Римского і від нашого польского кардинала з Риму і ту має бути чиста Польща, а ані єдного Русина!» Таку ксьондз Брониковский мав науку на нашій рускій кольонії Антоіо Олінто, де мешкає 600 фамілій наших Русинів, а тільки 60 фамілій Поляків.

Отож тоті слова ксьондза Брониковского розійшли ся по цілій нашій кольонії помежи наших Русинів, а наші люди в плач, бо говорять, же то таки правду ксьондз польський говорив, же ми руского євого ксьондза не дістанемо, же такий наказ мусів прийти і до руских Єпископів, коли они нам не присилають наших руских Священиків і же ми аж тепер ту пропали і наші діти, і же ми як не пристанемо на польську віру, то нас вигонять звідти.

Тепер просимо Вас Поважаний Господине Редактор і Вас Отці духовні, щось-те остали в ріднім краю і Вас наші Пастирі духовні яко грєчних і яко наших голов найвисших руских і Вас всі люди Русини, яко наших братей, чи то так може бути, як ксьондз польський ту говорив і нас збурих і зруйнував, а єще до того заповів, же в місяцю серпню прибуде до нас польщити, як наказ каже.

Отож просимо Вас, всі Отці духовні і Вас

Пастирів наших найвисших і всіх Душпастирів, помилуйте нас і не дайте нам загинати і нашим дітям, прийдіть до нас, ми Вас будем по нїгах цілувати і на руках носити і утриманє дамо, бо нас вже на тото стати і всео вам дамо, тільки прийдіть, щоби не загинла наша сьвята віра, бо ми не хочемо і не пристанемо на польську віру, щоби нам прийшло навіть сходити з того сьвіта без сьвятої Словиди і нашим дітям.

Отож тепер, ще Вас прошу, Папе Редактор грєчно, напишіть тото наше письмо в Вашій газеті, щоби єго могли читати всі а всі, і щоби наш голос і наші сльози повиділи наші Душпастирі і Пастирі і щоби над нами змиловались.

Кінчу тото мале поясненє і витаю вас словами Божими: Слава Ісусу Христу.

Кольонія Antonio Olyntho, дня 14. мая 1900.

Стефан Дума.

НОВИНКІ.

— Календар. В п'ятницю: гр.-кат. Акили ап.; рим.-кат. Наталії панни. В суботу: гр.-кат. Володимира руского князя; рим.-кат. Інокентія.

— Сьвятиня штуки. Родимці! Горяча немовірна мрія входить в стадію дійсности і сповняєсь справа, яка видавалась неможливою тим людям, що єї порушили.

Виділ «українсько-русского драматичного товариства ім. Івана Котляревского у Львові» подав до магістрату міста Львова просьбу, о безлатне відступленє площі під будову русько-народного театру і на жаданє того-ж магістрату предложив нарис будови, виготовлений архітектором п. Левинським.

Родимці! Тепер вже не черепашиним кроком, а летом блискавиці повинна поступити вперед ся так пекуча справа, справа будови русько-народного театру!

Тож відзиваємо ся до Вас, Панове і Селяни, до Вас, багатші і бідніші: не забувайте на одиноку народну інституцію, яка на сором десятками літ тиняєсь блудною вівцею по найгірших норах — і складайте, хто що може, на будову русько-народного театру у Львові, аби за кілька літ ми могли зійтись у своїм театрі, а в своїй хаті своя правда і сила і воля.

Особливо Вас, рускі красавиці, закликаємо, дайте ще раз доказ євого знаного горячого патріотизму, використайте кожду хвилину і заупайте до кожного руського серця з просьбою о лепту на будову русько-народного театру, а вірте, що просьба Ваша не прогомонить безслідно, бо щирє і добре є руське серце.

Від Виділу українсько-русского драматичного товариства ім. Івана Котляревского у Львові.

Товариство постаралось о цеголки до збираня складок: то коли хто їх єще не має, зволить ласкаво зголоситись до секретаря товариства п. Т. Новіцкого, Львів, ринок ч. 10. П.

— Іменованє. Цісар іменував професора державної школи промислової в Кракові д-ра Івана

Доказанє є сонце, бо воно сьвітить,
Доказаний огонь, бо він пече,
Доказанє обявленє Єгови,
Бо в талмуді вно записанє.
Однак як віру доказати можна?
Єї лиш Бог читає в нашім серці!

До Акости.

Від тебе я не хочу доказів!

ЕМБЕН.

Так вискажи ся прямо, в що ти віриш?

УРИЄЛЬ.

Я вже сказав... за вами повтаряв,
Що Бог їзбрав жидів з між всіх людей,
Лиш їм показував євоє обличє.
Та тільки з ними порозумів ся...
Та промавлєв до них... давав знаки...
Лише для них писав обявленє...
Де кожде слово, кождий знак писарский
За божу мудрість треба уважати.
Я вірю, що мій дух, се лиш туман,
Що божі букви толкувать не сьмієм,
Нї боже слово розумом справляти...
Я вірю в те, клєну ся вам на Бога,
І вірю в вірі, дякуючи вам,
Що доказів на се не хочете.

САНТОС.

Се признанє сьвідчить про гордий упір.

АКІБА.

Прийми нї довший шлях, тоді дістанєш
До твого серця слово в уст твоїх.
О, вибери той довший шлях, Акости!

Він влиє мир у грудь твою, лікарство
В твою болючу душу, добрий сину.
В таких невірцях, як ось ти Акости,
Сидить лишє палкий дух гєнїя.
В талмуді вже було таких богато,
Що за незмірного знаня — зблудили.

Звергаєсь на нів до рабів.

Так: був знатний невіра, іменем
Еліза Бен Абуя; він учив ся
В єдного рабіна, що сьвітlichem був.
А рабін Мегір вчив ся знов у него:
Не вірив в Бога (їдиосить ся) і за те проклятий.
Еліза Бен Абуя був таким
Як ти учений і недовірком гордим.
Талмуд по імені єго не кличе,
Лиш прозиває Ахер, Ахер, значить другий,
>Хтось другий<, пише талмуд про Елізу,
Еліза називаєсь >другий<. Вічний
Дим з гробу по єго смерті ішов...
Без перестанку — гріб курив ся. Аж
Той рабін Мегір, ученик єго,
Заспокоїв умершого мольбами,
За вчителя молив ся ученик...
І з гробу перестало вже куритись.
Той Ахер — ти Акости. — Всео було вже.

УРИЄЛЬ.

Чиж я бажаю слави новости?
Дим з Ахера, се дух огнений, що
Єго ви в нїм похоронили! Ахер
Се я також; і я також >хто иньший<,
Той >вічно иньший<; в зміні є порука
На вічне воскресєнє наших сил!

От, як талмуд вам треба розуміти:
Сей >другий<, Ахер, і не жив ніколи,
Се є лиш образ думки чоловіка!
Бо тільки в другім виджу сам себе,
На другім чую свою власну правду.
На другім догляджу свою ріжницю:
Се >друге< є символом сьмнїву,
А сьмнїв єсть поживою для віри.
Мислитель кождий є для себе Ахер,
А що талмуд мудрійший є чим ви,
То Ахерови дав, — хоть він лиш образом,
Й не жив ніколи, — євітлого учителя,
І ученика ще сьвітлішого,
Бо через сьмнїв проясняєсь правда.
А через правду в нас скріпляєсь віра.

АКІБА.

Де Сантос — чи я добре чув! Так мав би
Еліза Бен Абуя після него
Не жити? Дійсний чоловік, що тут
В талмуді він жиє — лиш образом.
Лиш мітом має бути? Се, що віра
Ствердила від віків, що всім понятне,
Се булїб хмаря, привиди мрачні,
Що людский вид, прибрали аж пізнійше,
Се не бувала думка — сєго не було ще.
Подайте формуляр відкликаня!

САНТОС

дає Уриєльови.

Вас примєє наганяє, не покора.
Про те, що ваші заявлять уста,
Нїчо не знати ме грїшний ваш дух.
Показує в глибини.

Раєвського надзвичайним професором математики на львівському університеті.

— **Загальний ювілей.** Папа римський має намір оголосити в будучім році загальний ювілей на цілім світі, щоби і ті, котрі не могли бути сего року в Римі, могли досягнути благодатий Божих, сповняючи деякі умовини.

— **Політично-економічне віче** уряджує львівська «Селянська Рада» в неділю д. 29. с. м. в Пустомитах о 5. год. пополудни в сали купелевого заведеня. Програма віча: 1) Вітворенє зборів, 2) справа виборчої реформи, 3) справа піднесеня народного добробуту, 4) внесеня учасників.

— **Ратункова акція.** Як дізнаємо ся з «Газети львівської» президія намісництва покінчила вже сейчасову акцію ратункову для населеня навіщеного остатною повенію. Де лишень показала ся потреба, староства роздавали людям в першій хвили живність, а опісля запомагали найбільшійшим грішми на відбудованє хат. Тепер знова заряджено на праву доріг, мостів, охоронних валів коло рік, щоби дати можливість заробку для потребуючих. — З фондів, якими президія намісництва розпоряджала, видано доси на суціль — крім монаршого датку 20.000 корон — квоту 113.000 корон. З сего припало на повіті: станиславівський 26.600 кор., стрийський 22.000 кор., товмацький 21.000 кор., рогатинський 8.000 кор., долиньський 9.000 кор., жидачівський 6.000 кор., калуський 6.000 кор., сяноцький 4.000 кор., богородчанський 2.000 кор., бучацький 2.000 кор., надвірнянський 4.000 кор., дрогобицький 2.000 кор. і борщівський 1000 корон. — Староства займають ся тепер оцінкою нанесених шкід та в перших днях серпня пропозають центральним властям подробичні внесеня що-до дальшої акції державної.

— **Обрабований декадент.** Звісний польський писатель Пшибишевський мешкає тепер у Львові на Кастрелівці. «Нага душа» завела его оноді в ночи над фіолетові води Пелчиньского ставу. Темну ясність ночи перервав німий крик трох львівських батарей, що з зеленими, витріщеними очима і червоними кулаками кинули ся на одіте тіло Пшибишевского. Один набив ему оловяним п'ястком смарагдовий сніжак там, де ніс сходить ся з чолом, а другі шукали по кишеньях «нагої душі». Але не мали щастя знайти сего скарбу і мусіли задовольнитися себе лише 50-ма коронами. Здаєсь, зі злоби, що їм не удалось здобути «нашу душу» у самого найревнійшого єї поклонника, гольфіпаки побили сильно і поранили нещасливого декадента. А наука з того така, що до хорого чіпають ся мухи, а до п'яного злодії. А «нагі душі» надто люблять купати ся — в алькоголю.

— **Грізна пожежа** вибухнула вчера о 10. год. в ночи в реставрації «під Сорокою» коло Замкової гори у Львові. Огонь, огорнув деревляний павільон, віддалений о кілька кроків від головного будинку і від огорожу, в яким сиділи гості при пиві. Небезпеченство було велике, але на щастє прибула скоро огнева сторожа і альокалізувала огонь. Причиною пожежи була експлозья бензинового газу, яким освітлює ся реставрація. Вчерашнього вечера не прийшов машиніст Піс, котрий обслужує мотор і збірник, отже реставраційні слуги зі самим властителем нап'янували самі коло збірника, щоби випусти-

Онтам в казальниці йдїть прочитайте
В лиця громади, що на те чекає,
Свої грїхи, що самі признали.

УРИСЛЬ.

Як? перед людом?

АКІБА.

Сам ще прочитай,

Щоби виразно й твердо міг ти перед

Громадою відкликанє читати.

Ай, ай! Так Ахер і не жив віколи?

Акоста, ти жиєш, чомуж Абуя

Не міг був жити?

УРИСЛЬ

гірко.

Правда, що жию!

АКІБА.

А видиш! Тож і Ахер жив також

Так, так мій сину, йди і відкликай,

Щобись в будуче здоровіше думав.

А дома тра талмуд читати шильно.

Усі невірці відкликали так!

А хоть би й вигдавав не знать що мудре,

То се лиш цвіт з давного пупінка

Нове лиш там на небі — тут було вже,

Всьо вже було колись — бувало всьо...

Талмуду не занедбуй, — ти наш Ахер!...

Бувало й те вже, всьо те вже бувало...

Відходить віддержуваний рабінами.

(Далі буде).

ти газ до свічників. Нараз в наслідок лихого обходження ся, збірник почав сичати, обслуга утїкла, а за хвилю наступила експлозья і показали ся огненні язики. Велике щастє, що обійшло са без жертв в людях, бо дно збірника пукло, мимо того, що було з кованого заліза. Шкода виносить звиш тисячу корон, бо крім павільону згорі також газований мотор.

— **Цісарські маневри.** Приготовленя в Яслі на принятє цісаря поступають скоро на перед. Всі майже артикули живности подорожіли дуже, а ціни помешкань підскочили в гору. На час маневрів має бути уряджена полева почта, а управителем єї назначено бар. Дормуса, секретаря дирекції почт і телеграфів у Львові. Голосять що до тої почти, як також для помочи на почтах в Яслі, Дуклі і Коросні назначила дирекція 150 урядників. Обострено приписи що-до зголошуваня проїзних, а також видало староство до всіх громад приказ, що коло кожної хати мусить бути уряджена студня і кльоаки та иньші річи, про які селянам ані сніло ся.

— **Гуцульська півка.** Повітовий суд в Делятині на жаданє Арона Пресснера виставив на ліцитацію на день 13. серпня с. р. майна шістьох селян зі Саджавки. Виклична ціна всіх шістьох господарств виносить всего 466 злр. і 31 кр.

— **Ой шумлять берези...**

Ой шумлять берези

Як колись шуміли:

Полили ся слези,

Хоть колись не плили.

І груди вже замовкла...

Пісні занімили.

Кругом розстелились

Могили, могили...

А над ними вітер

Листем помітає;

Й про весну минулу

Сумно піснь сьпіває.

Стефан Чар.

— **З лопатою на сонце.** Оноді покінчила ся перед станиславівским карним трибуналом розправа проти гуцула з Пасічної, коло Надвірної, Гриця Максимця о злочин публичного насильства. Про сей злочин ми вже давнійше доносили. Максимцьо накинув ся з лопатою на сонце: загородив валом каміня залізничий шлях, що перетинав его поле і в сей спосіб задумав спинити надїздячий поїзд, а несвідомо міг довести до катастрофи. Коли поїзд зближав ся до каміня, гуцул станув перед ним і вимахуючи рикалем, кричав що сили: «Не їдь, бо не пуцую». Машиніст здержав поїзд 30 кроків перед барикадою. В суді боронив ся гуцул тим, що хотїв в сей спосіб уневажнити умову з державним скарбом, котрий дав ему, за з'ужитий під залізницю кусень поля, два рази більший кавалок ґрунту в иньшій місци, але не догідний для него. Трибунал признав Максимця винним злочину публичного насильства і засудив его на 6 місяців в'язниці.

— **Наглою смертю** в наслідок покусання щочлами помер в Туречках вижних, турчаньского повіта, тамошний селянин Григорій Бобовський.

— **Поступ!** Число божевільних, що наводять ся в лічничих заведенях в Берліні, виносило з кінцем м. місяця 5.606. В році 1895 в тім самім часі було 4.279 божевільних в берлінських заведенях лічничих.

— **Молитва за християнських вояків в Китаю.** Св. Синод Петербургський по приказі царя наказав молити ся по церквах за всіх християнських вояків, находящих ся в Китаю в наасти. Приписані молитви звучать: на великій ектеї: «О еже милостиво призрїти на православные воїни і християни, в Китаю в наасти суцїя, і скоро освободити їх от скорби і печали»; на мал. ект.: «Милостивим Твоім оком призри, чоловіколюбче Господи, на православные воїни і християни, в Китаю в наасти суцїя, і скоро освободи їх в слові своєї сердцем сокрушеним прилїже молити ся, услиши і помилуй».

— **Людодїд.** З острова Сахалін доносять, що тамошний поселенець, Боровенко, утїк в в'язниці з другим товаришем, Печуровским, убив его в дорозі і живив ся его мясом. При схопленю Боровенка найдено в его торбі ще кілька куснів людского мяса.

— **На нові п'ятикоронівки** треба добре звертати увагу, особливо коли приймає ся їх в т. зв. рульонах, бо бувають випадки, що в середині знайдено між добрими грішми також старі монети на 2 зр., котрі суть дуже подібні до нових монет 5-коронових. Також дають замість 5-коронівок румунські срібні гроші по 5 бані, а замість 20 сотиків німецькі 10 феників.

— **Міске бюро праці** у Львові, пл. Бервардиньска ч. 15, роздало в червни с. р. 375 місць муцинам і жінчинам. Від початку свого істнованя т. є. від 1. вересня 1899 р. обсадило згаданє бюро 4.718 місць: в мужескім відділі 1859, а в жіночім 2859.

— **Поясненє поясненя.** В «Kurjer-i Lwowskim» поясняє п. Й. Олешкевич, що будучи на поліційній інспекції в роли свідка, представив ся не як співробітник «Kurjer-a Lwowsk-ого», але

як співробітник «Руслана». Ми-ж зі своєї сторони поясняємо се поясненє, що п. Й. Олешкевич є о стілько «співробітником «Руслана», що є експедитором нашої часописи.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних** оповіщує:

Між стациями Коломиєю і Ланчином на шляху Делятин-Коломия-Стефанівка піднято рух всіх поїздів дня 25. липня с. р. Аж до усуненя перешкоди між стациями Делятином а Ланчином будуть курсувати лиш поїзди ч. 3951 і 3952 на шляху Коломия-Ланчин.

— **Дрібні вїсти.** 50 румунських емігрантів, всі студенти, прибули в понедїлок до Чернівців і заквартирувались тимчасом у салі будівничих челядників. — В Чернівцях отруїлась з незвісних доси причин 20-літня Юлія Неделчук, проликнувши в неділю в ночи папір на отровне мух. Міський лікар др. Флінкер, подав нещасній першу лікарську поміч. — Перський шах прибуде до Відня дня 20. вересня с. р. — На зїзд лікарів і гігієністів в Парижі виїздять зі Львова: доцент універс. др. Вічковський, др. Легежинський, др. Пісек і др. Кіцкій.

Телеграми.

Поля, 26. липня. Воєнні кораблі «Цісарєва Елисавета» і «Асперн» виїхали вчера до Китаю.

Білгород, 26. липня. Новий кабинет вже уконституовав ся. Дотеперішній президент апеляційного трибуналу, Александер Йованович, обняв президію і справи заграничні, а ад'ютант короля, Александер Васіч, міністерство війни.

Нині появил ся королівський указ, після якого удїляє ся загальної амнеції всім політичним злочинцям, з виїмкою сих, що брали участь в атентаті на Міляна.

Вешинґтон, 26. липня. З Чіфу доносять під днем 24. с. м.: До Тієнтсїну надїшло таке письмо підписанє через Конґеса з датою 4. липня: Від двох тижнів облягають нас Боксери; най скоро прибуває поміч. В Пекіні анархія. Китайська армія порішила вигубити всіх чужинців.

Париж, 26. липня. Міністер заграничних справ Делькассе одержав від французского генерального консуля в Шангаю телеграму вислану 23. с. м. Після неї Ліґунґчанґ заручив консулеви, що французский посол в Пекіні, Пішон, жиє. Ліґунґчанґ призволив доручити Пішонови письмо від генерального консуля, в яким сей жадає, щоби до п'ятох днів наступила відповідь.

Льондон, 26. липня. Роберте доносить з Баден-Повель: Два 22. с. м. виперли з Маято полковники Айрей і Люсінґтон з 400 людьми 1000 Боєрів та напесли їм великі страти. Англичани мали 6 убитих і 19 ранених вояків.

Відозва.

В шкільнім році 1899/1900 удержувала «Шкільна Поміч» в Самборі в своїй бурєї 26 учеників і двох інструкторів. З поміж них здало сімох учеників IV. класи рускої школи вправ вступний іспит до гімназії, прочі-же всі перейшли з добрим поступом до висшої класи.

Аби товариство «Шкільна поміч» могло і дальше в сїм напрямі ділати, відкликуєсь до П. Т. Всєч. духовенства і других патріотів самбірского Підгір'я і других частий нашого краю з прошенєм о надісланє жертв, хотяйби і малих.

Товариство наше не має жадних капіталів, розпочале майже без гроша і боротись мусить недоборами, бо як справозданє касове з сего року мусить, вплинуло сего року членських вкладок по 1 К. річно 22 К. а з жертв 78 К. 60 сот., разом 100 К. 60 сот. Видїл «Шкільної Помочи» бачучи конечну потребу удержуваня бурси в Самборі, (бож другої нема) а з другої сторони борючи ся з недоборами, над котрих покритєм неуставно промишляти мусить, жертвує і на дальше свою працю, однак представивши річ правдиво, сподїєсь, що вся інтелігенція замісцєва, посніпить радо з помочію і дасть спроможність утвердитись і розвинути ся так хосенній інституції.

Жертви і членські вписи просимо надіслати на руки предсідателя о. М. Ортиньского, катехита учительської семинарії в Самборі.

Від Виділу товариства «Шкільна Поміч».

В Самборі 22. липня 1900.

Малий фейлетон.

11

БОГДАН ЛЕПКИЙ
СТРІЧКИ.

СЕЛО.

Ліси дрімучі, тихі, сумовиті,
Ставок з водою ясною як скло,
Хати курні, соломою покриті —
То рідний край і ріднее село.

Збіжжя кругом; синіє блават в житті,
А панський лан як море то одно;
Голодний хлоп, в старій, подертій свиті —
То рідний край і ріднее село.

А там і церков. Хрест на ній підтятий
До неба зняв блискучі рамена,
Докола церкви у неділю-св'ято
Гурток людей немов сім'я одна
Сердечно Богу дякує за всьо —
То рідний край і ріднее село.

ІДИЛЯ.

Ніч кінчить ся, гаснуть зорі,
Наступає біла днина,
Вже працює там у полі
І конина і людина.

— Гей вію карий, гатьта гніда,
Краймо ту с'вяту землю,
Не далеко до обіда,
Я з'їм хліб, а ви пашниці! —

Сонце гріє, пригріває,
Утомила ся конина

І їдкий піт виступає
На всім тілі християнина.

— Гей вію карий, нуж орати,
Ми-ж на те на світ родились,
Щоб робити, працювати,
А тоб вмерли, й не нажились!

День кінчить ся, місяць сходить,
На подвір'ю, коло тина,
В сні спокійнім ніч проводить,
І конина і людина.
1891.

ОЙ ПОСІЯВ.
(З Конопницької).

Ой посіяв я весною
На поли
Дві головки хлопців моїх
Недоле!
Що даремно оченками
Водили
І голодні куска хліба
Просили.

Який засів, таке й жниво
Гіреньке,
Лиш той хрестик на могилі
Маленький,
Лиш недобре полин-зіле
На гробі
І терновий корчик чорний
В жалобі.

Ой ти земле, старенка
Ти мати.
На що тобі наші кости
З'дати,
На що тобі нашу кровцю
Спивати,
Як не хочеш для нас хліба
Давати?

ДЗВОНИ.

(З Конопницької).

Вмер у вдови син єдиний,
Любий, милий,
Йде мамуня, просить дзвонів,
Щоб дзвонили.

— Ой лежить мій син єдиний
Та на лаві,
Задзвоніть ему всі дзвони,
Будь ласкаві!

Ний ваш голос понад поле
Йде, лунає
З буйним вітром, попід хмарами
Ний літає! —

Але дзвони бідній вдові
Так сказали:
— Даш нам бабо римський срібла,
Будем грали!

Піду я в чисте поле
В само полудне - жар,
Там стерне ноги коле,
Хлопятко босе, голе
Пасе двірський товар —
Піду я в чисте поле
В само полудне - жар.

Ой доле моя, доле,
Який горячий день,
Як дуже стерне коле,
Як сонце йде поволи,
Пече немов огонь —
Ой доле моя, доле
Який горячий день.



— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕРЬ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Віреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх трех єпархій, обезначає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, абже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносіть:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	"	—	"	
" спеціальна	1.684	"	80	"	
Фонд основний	72.000	"	—	"	
" емеритальний	18.166	"	60	"	

Тарифи »Дністра« дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси »Дністра« приймає Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Теробовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через »Дністерь« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускїм язичі. Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях, де нема близько агентів »Дністра«, приймає ся. »Дністерь« виплатив агентам по конєць 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«.)

Інформації і посередництво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВИХ в найкористнійших комбінаціях.

Пожалуйста для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. »Дністерь« на 5/10, 10/10 і 15/10 додідуть на коштя адм.

Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЬ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім »Просьвіти«.)

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на коштя адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященіки, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити єще полісу житєву; обезпечитись можна через »Дністерь« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові ієсля всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членський вносіть 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в »Дністрѣ«.

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень »Дністерь«.

Артистичне заведенє ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток навчукових і великий вибір навчукових друкарень

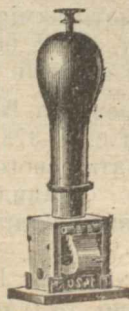
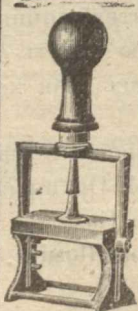
Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вн. Миколая).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки навчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотві. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на дом.

Гравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монсграми, герби і гузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляски шпунт. для броварів. Нумератори і стемплї на датум. Осцяги до пльмб, шабльони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко.



Всілякі
КУПОНИ
вильосовані
цінні папері
виплачує без потрученя
провізії або коптів
Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.